

FRÝDLANTSKÉ NOVINY

Listopad 2015

Zpravodaj Města Frýdlantu nad Ostravicí

ZDARMA

*Kompostéry pro každý
dům a chatu, str. 12*

*Mezinárodní festival out-
doorových filmů, str. 13*

*Osobnost měsíce: Jaroslav
Hovjacký, str. 16*

FRÝDLANTSKÝ SMALT ZNAJÍ I V ZÁMOŘÍ

DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA

Hasiči 150
 Pohotovost 155
 Policie 158
 Integrovaný záchranný systém 112
 Horská služba 606 769 010
 Sbor dobrovolných hasičů FNO 558 677 222
 Pohotovost Nemocnice F-M 558 415 991
 Dětská Pohotovost Nemocnice F-M 558 415 994
 Pohotovost Nemocnice Ostrava 596 191 111

Linka bezpečí 116 111
 Rodičovská linka 840 111 234
 Městský úřad Frýdlant n.O. 558 604 111
 SME – poruchy elektrického proudu 840 850 860
 SmVaK – poruchy dodávky vody 840 111 123
 AVE CZ odpadové hospodářství 558 675 898
 Úřad práce Frýdlant n.O. 558 441 481
 Finanční úřad Frýdlant n.O. 558 600 111

České dráhy a.s., Frýdlant n.O. 840 112 113
 Česká pošta a.s., Frýdlant n.O. 558 675 120
 Komerční banka 955 558 331
 Česká spořitelna 956 760 670
 SRC Kotelná 558 439 684
 Kulturní centrum Frýdlant n.O. 558 606 304
 Knihovna Frýdlant n.O. 558 606 301
 Informační centrum Frýdlant n.O. 558 606 300
 Středisko sociálních služeb FNO 558 441 611

ŠKOLY

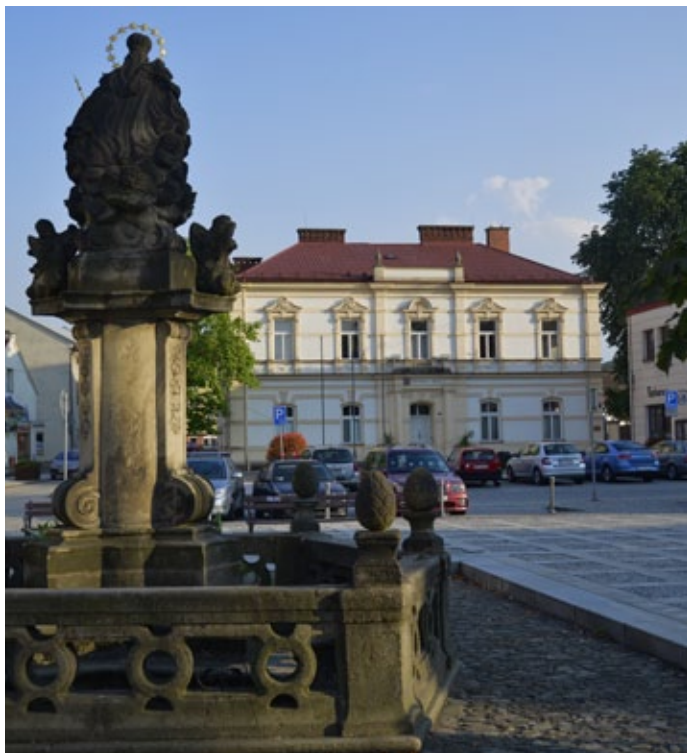
ZŠ Komenského 558 677 307
 ZŠ T.G.M. 558 675 614
 Gymnázium nám. T.G.M. 558 443 140
 Gymnázium BMA 558 675 211
 MŠ Janáčkova 595 178 810
 ZŠ a MŠ, Náměstí 558 677 344
 MŠ HAPPY DAY 737 335 995
 ZUŠ Leoše Janáčka 595 176 906

LÉKÁRNY

Dr. Max 558 435 843
 Lékárna Centrum 552 350 815
 Lékárna Remedia 558 677 437
 Na středisku 558 431 178
 Lékárna Pavlína Horáčková 558 431 178

OBSAH

Frýdlantský smalt znají i v zámorí	str. 4 – 5
Podzimní dění na školách	str. 7 – 9
Práce na strategickém plánu rozvoje města	str. 9
Kultura a sport	str. 13
Osobnost měsíce: Jaroslav Hovjacký	str. 14 – 15
Kulturní centrum informuje	str. 18 – 19
Tajenka na konec	str. 20

Omluva za chybné uvedení jména

Všem čtenářům a zejména paní Daně Zátokové se omlouváme, že jsme jí nechtěně přejmenovali na Emílii. Prosím, přijměte naši omluvu. (Redakce)

Frýdlantské noviny – obecní zpravodaj města Frýdlant nad Ostravicí, datum vydání listopadového čísla: 29.10.2015

Vydavatel: Město Frýdlant nad Ostravicí, IČ 0296651
 Registrační číslo: MK ČR E 12356
 Vychází měsíčně v nákladu 4700 ks
 Šéfredaktor: Jan Škraňka
 Redakce: Petr Sobol
 Jazyková korekce: Jana Poláchová
 Sazba a předtisková úprava: YOU STORY UP! s.r.o.

Redakční rada: Tomáš Magnusek, Petr Maršálek a Renata Bujnová
 Pravidelná redakční uzávěrka: 10. dne předchozího měsíce
 Adresa redakce: Frýdlantské noviny, Náměstí 3,
 739 11 Frýdlant nad Ostravicí
 e-mail: redakce@frydlantskenoviny.cz
 Přijím inzerce pouze elektronicky: inzerce@frydlantskenoviny.cz

Vážení spoluobčané,

listopadové číslo našeho zpravodaje jsme se rozhodli věnovat oblasti, která Frýdlant nad Ostravicí proslavila snad po celém světě. Tím fenoménem je průmyslové i umělecké smaltování kovů. Základy hutnictví, které byly položeny ke konci třicetileté války, se staly východiskem tradice výroby železa na Ostravsku. Důležitým milníkem bylo v našem městě založení továrny na výrobu plechového smaltovaného nádobí (dnešní Norma). Užitek výrobky, které z Frýdlantu nad Ostravicí od té doby proudily, měli kdysi snad úplně všichni. Některé bychom i dnes našli třeba v Africe nebo v Asii, jiné zaujaly čestné místo výtvarných exponátů ve světoznámých muzeích. Není čemu se divit. Kromě výtvarných nápadů je potřeba značného know-how, a to od samotného míchání

chemických látek až po proces jejich nanášení. S novým stoletím se již mnohé změnilo. Kdysi slavná výroba nádobí ustoupila a smaltérství přetrvává díky pár nadšencům jen v umělecké podobě jako připomínka kdysi tak slavného odvětví. Možná si ani pořádně neuvědomujeme, jaký poklad máme. Ráda bych touto cestou poděkovala Všem, kteří se smaltu neustále věnují, podporují jej, pořádají sympozia i na mezinárodní úrovni a udržují živou výtvarnou dílnu. Snad se nám podaří umístit další nové exponáty do plenéru a představit je tak široké veřejnosti. Máme na co být hrdí!

Helena Pešatová

Helena Pešatová, starostka města

Z ČINNOSTI RADY MĚSTA

Rada města

- rozhodla o zadání tří veřejných zakázek na zpracování „ideových studií využití území“ ve dvou lokalitách v centru města Frýdlant nad Ostravicí
- rozhodla o výběru nabídky v rámci veřejné zakázky malého rozsahu s názvem „Stavební úpravy Střediska sociálních služeb města Frýdlant nad Ostravicí – instalace výtahu“, a take o přidělení zakázky pro projekt „Dodávka automobilů pro Středisko sociálních služeb města Frýdlant nad Ostravicí“
- rozhodla o výběru zhotovitele na provedení stavby „Opravy chodníků na ulici Hukvaldská“
- schválila uzavření smlouvy o bezúplatném převodu majetku s Českou republikou a Hasičským záchranným sborem MSK (Požární automobil CAS 32)
- rozhodla o výběru nejvhodnější nabídky a uzavření smlouvy v zadávacím řízení k veřejné zakázce malého rozsahu s názvem „Dodávka vyvolávacího systému včetně příslušenství“
- schválila zápis do kroniky městské části Lubno a města Frýdlant nad Ostravicí za rok 2014
- vzala na vědomí rezignaci člena Sportovní komise pana Jaroslava Hovjackého a jmenovala na uvolněné místo pana Martina Pechu
- stanovila výši dotace na dofinancování nákladů pobytových sociálních služeb Střediska sociálních služeb města Frýdlant n. O. pro rok 2016 za občana jiné obce
- doporučila do rozpočtu města na rok 2016 alokovat finanční prostředky na dofinancování spoluúčasti úspěšných žadatelů o „kotlíkové dotace“ ve výši 5%
- zabývala se problematikou a úpravou plánu zimní údržby komunikací
- řešila problematiku Haly Sport a ostatních sportovišť v majetku města
- zabývala se činností a problematikou obchodní společnosti T E R M O Frýdlant n. O. s.r.o.

Z ČINNOSTI ZASTUPITELSTVA

Zastupitelstvo města

- vzalo na vědomí uprázdnění mandátu dosavadních členů ZM paní Mgr. Marie Čupové a pana Radima Němce a nastoupení náhradníků z téže kandidátní listiny paní Mgr. Danuše Pavliskové a paní Pavly Buré
- vzalo na vědomí rezignaci na funkci předsedy a člena Kontrolního výboru (KV) Zastupitelstva města Frýdlantu nad Ostravicí pana Mgr. Michala Milaty a zvolilo předsedou KV ZM pana Ing. Ivo Vantucha a člena KV pana Ing. Jaromíra Drabinu
- schválilo poskytnutí dotací a uzavření veřejnoprávních smluv z rozpočtu města na r. 2015, II.kolo
- schválilo Zásady smluv o poskytování dotací z rozpočtu města na r. 2016 v oblasti sociální, sportu, kultury a ostatních činností
- schválilo poskytnutí dotace spolku 1.BFK Frýdlant n. O. za účelem úhrady spojené s provozem a údržbou areálu
- schválilo poskytnutí dotace spolku Tělocvičná jednota SOKOL za účelem úhrady nákladů spojených s rekonstrukcí sálu Sokolovny
- vzalo na vědomí zprávu o plnění úkolů na úseku výstavby (příprava a realizace staveb města)
- řešilo nákupy, prodeje a pronájmy pozemků dle materiálů předložených odborem majetku a investic
- neschválilo Obecně závaznou vyhlášku města Frýdlant n. O. o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitých věcí
- vzalo na vědomí zprávu o činnosti Zájmového sdružení Frýdlantsko – Beskydy a Svazku obcí Čistá Odra města Frýdlantu n. O.
- schválilo změnu rozpočtu města Frýdlantu n. O. pro rok 2015

FRÝDLANTSKÝ SMALT ZNAJÍ I V ZÁMOŘÍ

Základy frýdlantské smaltérské školy, která se liší od ostatních částí republiky i zbytku světa, položil rodák z Ostravice Petr Bednář, jenž svou tvorbu prezentuje už téměř 40 let.

Při procházkách parčíkem u Janáčkovy síně Městského úřadu je nemůžete přehlédnout. Jsou dominantní, jedinečná, originální. Šest osvětlovacích těles je chloubou Frýdlantu nad Ostravicí.

Smalt je sklovitý anorganický povlak, jehož chemické složení dovoluje natavení na kov a zároveň vytvoření celistvého ochranného povlaku. Tak praví definice. Smaltují se plechy v různých tloušťkách, litina, ale i drahé šperky. Historie smaltu spadá do dávné minulosti. Používalo se ho už v zemích Dálného východu nebo v Egyptě. V současnosti známe smaltérství zejména v oblasti užitných nádob. V minulosti se však smaltovaly drahé kovy – zlato, stříbro nebo platina. Smalt se tak objevuje po boku drahých kamenů na korunovačních klenotech, ceremoniálních nebo slavnostních rouších. V našich krajinách je nejstarší použití smaltu v období krále Přemysla Otakara II. Na rozdíl od jiných technických oborů vyžaduje smaltérství značné znalosti a zručnost. I to byl jeden z důvodů, proč si jeho průmyslové použití muselo počkat až na konec 18. století.

Historie frýdlantského smaltu se začala psát v roce 1834, kdy si ve Pstruží č. p. 45 Němec Friedrich Ferdinand Leese, kterého uchvátila světová výstava v Paříži roku 1867, ve spolku s chemikem Ludvíkem Grimmem pořídil první výrobní smaltu. O čtyřiatřicet let později byl ve Frýdlantu nad Ostravicí zahájen provoz místní smaltovny. Na konci 19. století koupil smaltovnu za 50 tisíc zlatých Richard Postelberg z Vídně, jehož syn Leopold následně rozšířil výrobu a zaměstnával šest stovek dělníků a 40 úředníků. Zároveň vlastnil lisovnu a malířnu, ve které se smaltované zboží malovalo. Smaltovna nebyla významná jen u nás, ale i v zahraničí a zboží bylo vyváženo dokonce i do zámorí.

Na významnou tradici navázal podnik NORMA Frýdlant nad Ostravicí, který prošel řadou organizačních změn a po revoluci v roce 1989 se stal soukromou firmou. V současnosti je jediným českým výrobcem nerezových a smaltovaných kuchyňských dřezů a zároveň jedním z největších výrobců plechového smaltovaného nádobí v republice.

Přestože se Frýdlant nad Ostravicí pyšní největší sbírkou industriálního smaltu ve střední Evropě, tradiční výroba smaltu je v současné době na ústupu. Umělci a výtvarníci proto začali hledat nové způsoby a cesty, jak smalt využívat a co udělat pro to, aby navázali na slavnou tradici. Za tímto účelem vzniklo občanské sdružení - asociace EMAIL ART, která se snaží nejen o záchranu technologií technické-

ho smaltu, ale zároveň smalt využívá ve výtvarné tvorbě. A zatím se mu daří! Sdružení prezentuje svou činnost jak u nás, tak v zahraničí, účastnilo se výstav v Nizozemsku, ve Francii a dokonce i v dalekém Japonsku či Tunisku. Sdružení mimo jiné pořádá mezinárodní sympozium Frýdlantský umělecký smalt, které se koná pravidelně už od roku 1999. Od roku 2011 u nás funguje také frýdlantská Výtvarná dílna uměleckého smaltu o.s., kterou vybudovalo a jejíž činnost každoročně podporuje město, čímž přispívá k rozvoji frýdlantského smaltérského řemesla.

Základy frýdlantské smaltérské školy, která se liší od ostatních částí republiky i zbytku světa, položil rodák z Ostravice Petr Bednář, jenž svou tvorbu prezentuje už téměř 40 let. Jeho práce je ceněna díky preciznímu propojení kovu, skla, ohně, křehkosti, bohatství barev, odolnosti a neměnnosti. Ve svém díle dokáže dokonale skloubit krásy přírody, vnitřní prožitky či neustálý koloběh života a smrti.

Možnosti výtvarného využití smaltu se chytil i Karel Bogar. Frýdlantský historik a teoretik umění je ve světě smaltu skutečnou špičkou. Nepřehlédnutelné jsou také smaltérské výtvoř frýdecko-místecké výtvarnice a spoluzakladatelky EMAIL ARTu Evy Kučerové - Landsbergové, jejíž experimenty jsou vskutku originální, osobité a velice uznávané. Výsledky tvorby elitní české smaltérky, která se věnuje výhradně průmyslovému smaltu, byly po právu zařazeny do Mezinárodního archivu moderního skelného smaltu ICVEA. Ten tvoří výběr děl 120 nejvýznamnějších uměleckých smaltérů ze všech koutů zeměkoule. To všechno by nemohlo fungovat bez podpory ředitele společnosti Beskyd, spol. s.r.o., Ing. Vladimíra Rojíčka, který má výrazný podíl na tom, že smalt je nejen historií, ale i současností a budoucností Frýdlantu nad Ostravicí. „Právě u nás se kdysi smaltovala litina a ještě dnes žijí lidé, kteří se rádi vracejí na svá stará pracoviště a vykládají, kde a jak pracovali,“ komentuje Ing. Vladimír Rojíček. Zejména uměleckým smaltérům tato firma umožňuje pracovat na původních zařízeních. „Mladá generace téměř vůbec smalt nezná. Naším zájmem je proto v našem městě udržet tradici smaltérství,“ dodává Ing. Vladimír Rojíček.

(Petr Sobol)

8. MEZINÁRODNÍ TRIENÁLE SMALTU MÁ SVÉ KOŘENY VE FRÝDLANTU NAD OSTRAVICÍ

Od čtvrtka 17. září do 1. listopadu nabídlo Muzeum Beskyd ve Frýdku-Místku unikátní výstavu, ojedinělou v České republice, 8. mezinárodní trienále smaltu. Pod novým vedením muzea se tato akce vrací po létech přešlapování ke staré slávě a skutečně mezinárodní konfrontaci, kterou akce začínala. Zúčastnilo se jí 48 autorů z celé Evropy a hosté byli i z Japonska. Dá se říci, že mimo absenci Francie, byla zde představena většinou špičkovými autory současná tvář evropského smaltu. Frýdlantská tradice byla v koncepci velmi výrazná. Samo Trienále vzniklo v roce 1993, aby upozornilo na zapomínanou smaltérskou tradici Pobeskydí. Na výstavě byli výrazně zastoupení autoři,

kteří jsou organizováni v Dílně uměleckého smaltu ve Frýdlantu n.O. Řada umělců, kteří se Trienále zúčastnili, již ve Frýdlantu pracovala na některých ročních Mezinárodních sympozii od roku 1999-2014, které Frýdlant zapsaly mezi evropská smaltérská města. Samozřejmě nechyběla i návštěva města, smaltérské dílny a nově doplněné Minimuzea technologie smaltu, výstavy v Kulturním centru i prohlídka smaltů v v terénu. Na večerní besedě zazářila skvělá Cimbálová muzika Kotci. Na vlastní výstavě byl výrazně zastoupen hlavně technický smalt, jehož tradice je i u nás. Řada prací, i zahraničních, také ve Frýdlantu vznikala. Tato poloha byla vyvážena drobnými pracemi na mědi, vět-

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ VE SMALTÉRSKÉ DÍLNĚ

Na zářijovém smaltérském workshopu 19. září byla oficiálně zpřístupněna v rámci Dne otevřených dveří další část Minimuzea technologie smaltu ve smaltérské dílně. Malá expozice smaltu ze smaltérských sympozii, která je v Kulturním centru, navnadí řadu návštěvníků města k tomu, aby se zajímali o jeho historické a technologické tradice. Na úkor provozních potřeb vznikla ve smaltérské dílně malá expozice, která slouží hlavně školám a účastníkům workshopů, akcí BIC. Díky grantu města Frýdlantu nad Ostravicí a hlavně vstřícnosti občanů, kteří reagovali na výzvu v Mikroregionu, se

podarilo doplnit expozici o nové exponáty, které zahrnují ukázky výroby Normy (Sfinxu) ve Frýdlantu v druhé polovině minulého století. Jedná se o běžné spotřební výrobky, dekorativní smalty, ale i ukázky prototypů, které se přes svůj progresivní design do výroby nevešly. Zastoupeny jsou i ukázky individuální tvorby místních autorů, kteří plně využili toho, že ve smaltovně pracovali, k různým kreacím, z nich podněty Petra Bed-

náře vedly až k modernímu využití technického smaltu v umělecké tvorbě. Poděkování si zaslouží dárci pan Petr Adamiš z Čeladné, paní Jiřina Duďalová z Čeladné, Miroslava Křenková z Frýdku-Místku, rodina Brojáčková z Frýdlantu a další. Navštívili ji také účastníci 8. Mezinárodního trienále smaltu ve Frýdku-Místku. Další dary ze smaltérské výroby i dokumentace výroby jsou Dílnou uměleckého smaltu vítány. (KB)

FRÝDLANTSKÝ SMALT REPREZENTOVAL MĚSTO

V září se realizovala v překrásných prostorách galerie OBOK v polském městě Tychy mezinárodní výstava českých a polským smaltérů nazvaná SMALT/ SZTUKA OGNI. Výstava, která probíhala od 4. září do 26. září, soustředila několik desítek prací členů frýdlantské Dílny uměleckého smaltu a přátel z Polska. Za velkého zájmu veřejnosti i umělců ji zahájil ředitel galerie Łukasz Pudełko, výstavu uvedla prof. Elżbieta Kuraj a pozdrav z Frýdlantu předal Karel Bogar. Po výstavách smaltu v Cieszyňu a Katowicích, se jedná o největší a opravdu reprezentativní akci. Úspěch sklízeli hlavně členové Dílny uměleckého smaltu, kteří na výstavě představili řadu nových prací, které vznikly díky firmě Beskyd s.r.o. ve Frýdlantu v letošním letním Beskydském smaltování. Autoři vedle prací pro zastávku, vytvořili i svá vlastní díla a výrazně se posunuli v poloze, ve které jsme smalt doposud v jejich tvorbě znali. Překvapili hlavně mladí členové Zuzana Šulěřová, Hana Kokešová, Jana Hradilová, ostatní předvedli opravu reprezentativní výběr ze své tvorby. Potěšení přinesly vynikající práce polských autorů. Na výstavě se také projevilo zúročení loňského příhraničního projektu Umění ohně, který přináší díky aktivitě polských kolegů velké renomé frýdlantské smaltérské tradici, potažmo i městu, které je v Polsku chápáno jako jedno z center evropského smaltu. (ZM)

ANKETA

Jak vnímáte smaltérskou výzdobu na frýdlantské autobusové zastávce?

Eduard, 75 let

Pracoval jsem v podniku Norma více jak 40 let, stejně jako stovky, tisícovky dalších. Většinu z nich jsem znal křestním jménem. Zažil jsem i ruční malířnu. Zastávka se mi líbí a je podle mě velmi estetická.

Ondra, 15 let

Samotné dlaždice jsou velmi pěkné, ale osobně bych vybral jiné místo, kde by to lidé ocenili více.

Stefanie, 15 let

Hezkému dojmu ze smaltu podle mě nesvědčí spodní část zastávky. Jinak moc hezké.

HLEDÁME TALENTY

Výtvarná dílna uměleckého smaltu pořádá výstavu pod názvem „Hledáme talenty“, která se koná v prostorách Kulturního centra od 13.10. a bude trvat do 11.11.2015.

NA VÝZNAM FRÝDLANTSKÉHO SMALTU JSME SE ZEPTALI TEORETIKA UMĚNÍ KARLA BOGARA

Co považujete za největší úspěch frýdlantského smaltu?

Pokud se rozumí umělecký technický smalt, tak skutečnost, že po zániku výrobních smaltérských provozů ve městě je stále zachována tradice, která byla pomalu dvě století zdrojem obživy stovek lidí. I když dnes v jiné poloze. Spolek Dílna uměleckého smaltu udržuje tuto tradici svými workshopy, na kterých se schází umělci i zájemci z celé republiky. Je tady MiniMuzeum technologie smaltu, máme akce se školami a pořádají se besedy.

Jak smalt podle Vás vnímá veřejnost?

Veřejnost, až na výjimky, si neuvědomila, že je to ohromná tradice, které by se jinde chopili všemi deseti. Tak jako ve Frenštátě propagují můstky, v Rožnově skanzen nebo v Karlovině sklo.

Jakou roli hraje umělecký průmyslový smalt z Frýdlantu nad Ostravicí v evropském nebo světovém měřítku?

Realizace Mezinárodních symposií Frýdlantský umělecký smalt přispěla k tomu, že se Frýdlant nad Ostravicí řadí v odborných kruzích k evropským městům smaltu jako je Erfurt, Moréz či Kecskemet. Potvrdilo to i 8. trinále smaltu ve Frýdku-Místku. Frýdlantský smalt je po výstavách v Tychu, Katovicích, Těšíně a dalších městech pojmem i v Polsku. Byť na okraji zájmu veřejnosti, práce našich smaltérů byly oceněny cenami i v zahraničí.

Jaké další umělecké plány, ať už to jsou workshopy či výstavy, máte v plánu?

Naším největším úkolem je udržet provoz alespoň na současné úrovni. Je za tím spousta dobrovolné práce, kterou si financují sami členové Dílny uměleckého smaltu. Podmínkou je realizace pravidelných workshopů, nabídka dílny zájemcům nejen našich, ale i ze zahraničí. Zájem mají Poláci, nově Slováci. V příštím roce připravujeme dvě větší výstavy. Navrhli jsme pokračovat ve Festivalech smaltu, v akcích s mládeží, využít nabídky vzácné vstřícnosti na pomoc smaltu ze strany firmy Beskyd s.r.o. a pokračovat v symposiích. To už je ale nad finanční i organizační možnosti Dílny uměleckého smaltu.

Která významná jména jsou u nás se smaltem spojena?

V současné době máme ve spolku deset aktivních tvůrců, kteří vystavují i na současném mezinárodním trinále. Další se k nám hlásí a pravidelně s námi spolupracují. Všichni jsou to osobnosti a vytáhnout nějaké jméno bez kontextu by bylo neseriozní.

„KOMEŇÁK“ UDĚLAL RADOST FRÝDLANTSKÝM DŮCHODCŮM

ZŠ Komenského se aktivně zapojila do celostátního dobrovolnického projektu „72 hodin“, který si kladl za cíl během tří dnů od 8. – 11. 10. 2015 pomoci druhým, přírodě či okolí.

Po představení tohoto projektu šestákům se „mladé dámy a mladí pánové“ rozhodli navštívit Domov seniorů při Středisku sociálních služeb města Frýdlantu nad Ostravicí, aby místní klienty potěšili a strávili s nimi chvíli volného času. „Aby aktivita byla smysluplná, tak jsme se po vzájemné dohodě

s kontaktní osobou pro dobrovolnickou činnost v Domově pro seniory paní Vierou Švarcovou, DiS., dohodli na uspořádání společných tvůrčích dílen,“ uvedla koordinátorka akce paní učitelka Kristýna Šircová.

V den „D“, kterým byl čtvrtek 8. října 2015,

Naše slova na to nestačí, proto uvádíme samotné reakce a pocity šestáků:

„Cítila jsem se skvěle. Byla příjemná atmosféra. Celé se mi to moc líbilo. Chtěla bych se tam ještě někdy jít podívat. Oblíbila jsem si paní Zdenu.“
„Přineslo mi to, že starším lidem musím pomáhat. Chtěla bych jít ještě do domova důchodců a chtěla bych jim zase udělat radost.“
„Cítil jsem se jako úplně mladý. Přineslo mi to spoustu nových starých přátel. Mám pocit, že jsme přispěli na kreativitu našich důchodců.“
„Cítila jsem se dobře, protože si myslím, že jsme udělali dobrou věc. Přispěli jsme tím, že jsme je naučili kytičky a že jsme si s nimi popovídali.“

Všechny generace by měly spolupracovat a vzájemně si naslouchat, ne jít proti sobě. Děti ze základní školy Komenského už to ví. ZŠ Komenského, Frýdlant nad Ostravicí

STREET ART ZDOBÍ NAŠE MĚSTO

Street art neboli umění ulice nemusí být vždy jen v horším případě nehezkým projevem vandalů. Když se jedná o promyšlenou výtvarnou akci, tak se i z sebeodpudivějšího smutného místa či obyčejné lavičky může stát nový zajímavý prvek, výtvarné dílo, které naše každodenní pochůzky po městě rozveselí. A právě tam, kde obvykle projdeme bez povšimnutí, nás pak zaujme barevný detail, text nebo vtípek.

Žáci výtvarného oboru Základní umělecké školy Leoše Janáčka v rámci projektu Street art Frýdlant, financovaném z městského grantu, se rozhodli trochu umění a kultury do ulic města přivést a tak některá smutná místa proměnit v nová, zajímavá, barevná. Výtvarná práce proběhla pod vedením paní uč. V. Mokrošové, paní uč. E. Krejčové a odborného poradce pana F. Balabána.

Pro realizaci 1. části projektu jsme vybrali autobusové zastávky „Pomník partyzána“, které se pro úpravu přímo nabízely, inspirací nám byli dvě významné kulturní osobnosti našeho kraje, Petr Bezruč a jeho úryvky básní a Leoš Janáček se svou Liškou Bystrouškou. Další výtvarné realizace jsou ke shlédnutí v areálu firmy Beskyd

s.r.o., kde jsme využili betonových zdí kolem areálu. Pro úpravu těchto ploch jsme použili malbu akrylovými barvami v kombinaci s technikou stencil, tedy vytvoření obrazu pomocí šablon a sprejů. V měsíci říjnu se v areálu uskuteční 2. část projektu, všichni jste srdečně zváni, třeba nás přistihnete přímo při činu :-)

BcA. Eva Krejčová, výtvarný obor
Základní umělecké školy Leoše Janáčka

ŽÁCI ZŠ TGM VYSTAVUJÍ UMĚLECKÝ SMALT

V úterý 13. října 2015 v podvečer zažilo Frýdlantské kulturní centrum další ze svých uměleckých počinů. Výtvarnice, členka výtvarné dílny uměleckého smaltu (VDUS) a zároveň učitelka ZŠ TGM Iva Šlesingerová připravila se svými žáky výstavu jejich prací, jež byly vytvořeny v rámci projektu s názvem: Hledáme nové talenty Smalt 2015. Za účasti starostky města RNDr. Heleny Pešatové, PhDr. Karla Bogara, ředitele školy Mrg. Jiřího Čupy, členů VDUS, učitelů, žáků a jejich rodičů zahájila výstavu mladých talentů, které díky své učitelce poznávají novou, i když pro Frýdlant tradiční formu umělecké tvorby. Projekt, který se uskutečnil za finanční podpory Města Frýdlantu n. O. a VDUS, se snaží přispět k záchraně starých technologických postupů, obohacení technologií průmyslového smaltu a jejich využití ve výtvarné tvorbě. Využití technického smaltu v umělecké sféře nabízí širokou škálu možností k experimentování, které je potřeba předat mladé nastupující generaci. Jak dokládají sice drobná, ale velmi povedená díla žáků z tégeemky, vypadá to, že tradice uměleckého smaltu zůstane v našem městě zachována. A paní učitelka Iva Šlesingerová na tom má už teď svůj historický podíl. Zbývá už jen dodat, že výstavu je možné shlédnout v prostorách KC do 11. listopadu 2015.

www.zsfrydlantno.cz

CO SE DĚJE V NOVOVESKÉ ŠKOLE

Přestože od zahájení nového školního roku uběhly sotva dva měsíce, v naší škole proběhlo už několik akcí. Koncem září se žáci se svými vyučujícími vydali na akci zvaná Saticka, jejíž náplní byla prohlídka srubu Petra Bezruče, poté pokračovali na ostravické hřiště, kde strávili dopoledne plné her a dobrodružství. Ve druhém

říjnovém týdnu proběhlo v městské knihovně pasování našich druháčků na čtenáře. Děti si vylosovaly a následně přečetly úryvek z pohádky, vybraly k němu vhodný obrázek a následně byly ředitelkou knihovny pasovány na čtenáře. Celé této akci přihlíželi i prvňáčci, které musíme pochválit za vzorné chování. V tomtéž týdnu žáci všech tříd absolvovali kurz dopravní výchovy na hřišti ve Frýdlantu nad Ostravicí. Deset dětí naší školy – K. Šmýra, K. Polachová (1. třída), P. Novák, A. Smolíková (2. třída), T. Stávek, R. Stíhlová (3. třída), J. Novák, Z. Vrobllová (4. třída), P. Liška a P. Zátoková (5. třída) – se na Ostravici zúčastnilo okrskového kola přespolního běhu. Oba žáci páté třídy pak postoupili do okresního kola, které se konalo 7. 10. 2015 v Jablunkově. Přestože zde na medaile nedosáhli, blahopřejeme jim a děkujeme za reprezentaci školy stejně jako žákům, kteří nás reprezentovali v okrskovém kole. Ve stejném termínu 7. října 2015 byl od školy odvezen i kontejner, do kterého děti i jejich rodiče přinášeli papír po celé dva týdny. Ještě nevíme, kolik se nám ho povedlo nasbírat, jisté však je, že částka utržená za sběr bude použita pro děti. Děkujeme všem, kteří nám kontejner pomohli naplnit.

NÁVŠTĚVA DĚTÍ V DOMOVĚ SENIORŮ

Dne 7. 10. 2015 jsme s dětmi z Mateřské školy Janáčkova navštívili Domov pro seniory Medela Ostravice. V letošním školním roce to bylo naše první společné setkání, které proběhlo v rámci Dne otevřených dveří zařízení. Společně se seniory jsme si zpřijemili dopoledne „dýňohrátkami“ a tvořením podzimní výzdoby domova. Bezprostřednost dětí a touha stárí po společnosti měla za výsledek úsměv na tváři jak dětí, tak seniorů. Naše děti ze třídy květinka se společně s paní učitelkou těší na další příjemné setkání...

Za třídu květinka Kateřina Rozkydalová

Veterinární centrum přírodní medicíny MVDr. Domesová Petra

- PREVENTIVNÍ A LÉČEBNÁ VETERINÁRNÍ ČINNOST
- CELOSTNÍ PŘÍSTUP A ALTERNATIVNÍ LÉČEBNÉ METODY
- PRODEJ PŘÍRODNÍCH A HOLISTICKÝCH KRMIV PRO PSY A KOČKY
- PORADENSTVÍ V OBLASTI VÝCHOVY A VÝCVIKU PSŮ
- ŘEŠENÍ PROBLÉMOVÉHO CHOVÁNÍ ZVÍŘAT

Ordinační hodiny
Pondělí: 17:00 - 18:00
Úterý: 17:00 - 18:00
Středa: 08:30 - 10:30
Čtvrtek: 09:00 - 11:00
17:00 - 18:00

objednání pacientů, operace

Snozina 191, Frýdlant n./O.
tel.: +420 776 792 394, www.beskydvet.cz

PODZIMNÍ TVOŘENÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE

V průběhu minulého týdne proběhla v naší Mateřské škole Janáčkova ve třídě Měsíček soutěž „O nejkrásnější jablíčko“. Každé z dětí se snažilo přinést do školky „to své“ nejkrásnější jablko. Jablíčka byla žlutá, červená, zelená, naleštěná, ale také již s chutí nakousnutá, když už to nešlo vydržet cestou do školky.

Protože celý týden proběhl pod názvem „Měla babka čtyři jabka“, tak jsme si o nich zazpívali písničky: Koulelo se koulelo, Měla babka čtyři jabka, a také jsme se naučili básničky: Červík

v jablíčku nebo Foukej, foukej větříčku. Tělíčka jsme si protáhli při rozcvičce se skřítkem Zahradníčkem a při pohybové hře Na kompot, také jsme se nadýchali čerstvého vzduchu na vycházkách, kde jsme hledali stromy nebo obchody s jablky.

Náš jablíčkový týden jsme ukončili malým pátečním kulinářským uměním. Děti si samy připravovaly jablíčkové špízy a ovocné jednohubky s dipem ze zakysané smetany. S velkou chutí se vrhly do práce. Okrajovaly, krájely, napichovaly a míchaly. Pak si všichni společně pochutnali na připravených dobrotách. Za dobře vykonanou práci, účast v soutěži a zdravotní dobroty byly děti oceněny diplomem a zlatou medailí, kterou si hrdě odnášely domů. Zkrátka, jablíčka jsou nejen zdravá, ale také moc dobrá, zvláště tehdy, když si je umíte sami tak dobře připravit. A to my už teď všichni víme!

Učitelka MŠ Lenka Jandová

PRÁCE NA STRATEGICKÉM PLÁNU ROZVOJE MĚSTA FRÝDLANT NAD OSTRAVICÍ MÍŘÍ DO FINÁLE

Práce na Strategickém plánu rozvoje města Frýdlantu nad Ostravicí se pomalu, ale jistě blíží ke svému konci a dovolujeme si touto cestou upozornit, že bude probíhat druhá fáze průzkumu mezi veřejností zaměřená nyní nikoliv na identifikaci problémů, ale na způsoby řešení těchto problémů a investiční priority města.

Kromě přiloženého anketního lístku, který můžete odevzdat na jakémkoliv pracovišti MěÚ, kde jej stačí vložit do schránky, můžete pochopitelně využít i ankety realizované přes webové stránky města. Taktéž můžete využít tazatele v terénu. O výsledcích tohoto průzkumu Vás opět budeme informovat na stránkách Frýdlantských novin.

DOTAZNÍK PRO VEŘEJNOST V RÁMCI II. ETAPY ZPRACOVÁNÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU ROZVOJE MĚSTA FRÝDLANTU NAD OSTRAVICÍ

1) Který slogan dle Vašeho názoru nejlépe vystihuje žádoucí stav ve městě Frýdlant nad Ostravicí?

Frýdlant nad Ostravicí – brána Beskyd	1
Frýdlant nad Ostravicí – dobrá adresa	2
Frýdlant nad Ostravicí - více než... dobrá adresa	3
Frýdlant nad Ostravicí – zelená pro život	4
Jiné. (uveďte)	5

2) Kterou z níže zmíněných oblastí více preferujete?

Životní prostředí	1	Pracovní příležitosti	2
-------------------	---	-----------------------	---

3) Využívali byste více veřejnou dopravu a alternativní druhy dopravy ve městě a přilehlých lokalitách?

Ano	1
Ne	2

4) Mělo by město dle Vašeho názoru napomoci rozběhnout provoz např. školních autobusů pro děti?

Ano	1
Ne	2

5) Které služby postrádáte ve městě Frýdlantu nad Ostravicí?

Ano	1
Ne	2

7) Které aktivity byste v našem městě nejvíce uvítali (označ 1-3 aktivity, případně napište)?

Městská policie	1	Výstavba vodovodu	5
Kamerový dohlížecí systém	2	Výstavba bytů	6
Výstavba kanalizace	3	Rozšíření zeleně	7
Víceúčelové hřiště	4	Rozšíření parkovišť	8

Jiné:

8) Jak byste ohodnotili volnočasové využití pro děti ve městě Frýdlantu nad Ostravicí?

Výborné	1	Špatné	4
Dobré	2	Velmi špatné	5

Průměrné	3	Nevím	6
----------	---	-------	---

9) Jaké volnočasové aktivity ve Frýdlantu n. O. chybí a měly by být podporovány?

- ☐
- ☐ Nevím

10) Uvítali byste větší rozšíření sběrných nádob pro separovaný odpad, včetně např. kompostérů?

Ano - sběrných nádob	1	Ano - kompostérů	2
Ne	3		

11) Ve které lokalitě města Frýdlantu nad Ostravicí žijete?

.....

12) Co jste připraveni pro město Frýdlant nad Ostravicí v zájmu lepší budoucnosti udělat? (uveďte)

.....

13) Jak dlouho žijete ve Frýdlantu nad Ostravicí?

Méně než 10 let	1	Více než 10 let	2
-----------------	---	-----------------	---

Sociodemografický profil respondenta

Žena	1	Muž	2
Jsem student/-ka	1	Jsem nezaměstnaný/á	5
Pracuji ve Frýdlantu n. O.	2	Pracuji mimo Frýdlant n. O.	6
Podnikám ve Frýdlantu n. O.	3	Podnikám mimo Frýdlant n. O.	7
Jsem důchodce	4		
Vzdělání základní	1	Věk do 25 let	1
Střední	2	25 – 54 let	2
Vysokoškolské	3	55 +	3

17 let, to je pořádná doba. Přesně tak dlouho byl předsedou frýdlantského fotbalového klubu pětadesátiletý Jaroslav Hovjacký. V oddíle začínal jako obránce, později byl trenérem, ale také organizačním pracovníkem nebo hospodářem. Věk se ale nedá zastavit a je třeba dát šanci mladším. Fanoušek londýnské Chelsea se proto rozhodl, že předsednictví půjde stranou a do popředí se dostane jeho rodina, dům a zahrada. Významná persona se loučila za zvuku fanfár, na vrcholu. Na jeho derniéru dorazila více než pětistovka diváků.

Text: Petr Sobol

JAROSLAV HOVJACKÝ

KONČÍM NA VRCHOLU. LOUČÍ SE DLOUHOLETÝ FOTBALOVÝ PŘEDSEDA 1. BFK

Jak jste si loučení při zápase s Dolním Benešovem užil? Dojalo vás?

Loučení bylo překvapivé a moc jsem si ho užil, tohle jsem nečekal. Nejvíce mě dojalo rozloučení s hráči.

Místo toho, abyste si užíval klidného důchodu, dennodenně jste se věnoval práci v klubu. Co na to říkalo vaše okolí, vaše rodina, měli pro vás pochopení?

S fotbalem jsem žil celý svůj život. Po odchodu do důchodu jsem se mohl věnovat našemu klubu naplno. Rodina a okolí si na mou práci zvykli a podporovali mou činnost v klubu.

Přemýšlel jste o tom, že skončíte, už déle? Co vás nakonec přimělo učinit toto rozhodnutí?

O ukončení své činnosti v klubu jsem začal uvažovat již před rokem a vedení klubu jsem to oznámil před šesti měsíci. Máme dům a zahradu, které potřebují také svou údržbu a opravy, na které v minulosti pro vytížení v klubu nezbýval čas. Důležitý je i zdravotní stav a léta, která stále přibývají.

Budete i nadále sledovat, či se nějak zapojovat, do dění v klubu?

1.BFK Frýdlant je klub, který mi přirostl k srdci. V každém případě budu sledovat dění v klubu a při potřebě jsem vždy ochoten pomoci.

Zastával jste nespočet funkcí. Jak byste vystihl léta, co jste s frýdlantským fotbalem spojil?

V klubu jsem byl předsedou, organizačním pracovníkem a také hospodářem. Toto vytížení mi zabíralo většinu času. Jedním z největších zatížení bylo jednání s úřady a ministerstvy pro zajištění dotací na činnost, údržbu a také na stavby travnatého hřiště a hřiště s umělou trávou UT3G. Dlouhá léta jsem také trénoval, od žáků až po muže.

Klub za vašeho předsednictví prošel dlouhým vývojem. Jakého úspěchu si nejvíc vážíte?

Hlavně si vážím postupu naší mládeže do krajských soutěží a postupu dorostu do divize. Je velkou škodou, že jsme museli divizi opustit kvůli nedostatku dorostenců. Nedílnou součástí úspěchů mládeže jsou i naši nejmenší, přípravná, která nás úspěšně reprezentovala i na mezinárodním turnaji v Rakousku. Samozřejmě velikého úspěchu dosáhlo také družstvo mužů, které za mého předsednictví postoupilo do krajského přeboru a do divize. Velkým úspěchem bylo mistrovství Evropy amatérů v Rakousku, kde jsme obsadili v mezinárodní konkurenci druhé místo za Španělskem.

Dá se říct, že končíte na vrcholu slávy?

Člověk by měl vědět kdy odejít. Nejhezčí je to na vrcholu úspěšných let.

Ve Frýdlantu jste také hrál. Jak na ta léta vzpomínáte? Jaká byla vaše hráčská kariéra?

Ve Frýdlantu jsem začínal ve svých 13 letech v žácích a přes dorost jsem přešel do mužské kategorie. Hrál jsem na kraji

obran. Nejkrásnější vzpomínky jsou na léta v dorostu, kde jsme měli velmi dobrou partu, se kterou jsme postoupili z okresu do kraje.

Během té doby, co jste působil v klubu, ním prošla spousta fotbalistů. Dotáhl to někdo z nich daleko, třeba až do nejvyšší soutěže?

Za mé trenérské kariéry prošli začátky pod mým vedením hráči Roman Hajda a Jan Žižka, kteří po přestupu do Baníku Ostrava reprezentovali Českou republiku v mládežnických kategoriích. Nejdál to dotáhl Petr Faldyna, který hrával nejvyšší soutěž.

A je v klubu nyní někdo, v kom se skrývá velký potenciál?

V klubu je spousta mladých hráčů, kteří mají velký potenciál, záleží na nich a jejich rodičích, jak ho využijí.

Když jsme u mládeže – ta je základem všeho. Jaký máte názor na dnešní mladé fotbalisty a mládežnické základny vůbec?

Práce s mládeží je velmi důležitá. Já jsem jí vždy dával prioritu. Je však škoda, že při dnešním životním stylu se spousta mládeže ubírá od sportu jiným směrem.

Fotbal je důležitou součástí vašeho života. Sledujete i zahraniční ligy? Máte svůj oblíbený klub a oblíbeného hráče?

Zahraniční ligy sleduji jen okrajově, hlavně Ligu mistrů a Evropskou ligu. Mým klubem je, ač se jim nyní moc nedaří, Chelsea, oblíbený hráč je Petr Čech.

Co budete dělat teď, po odchodu z předsednického postu? Budete si užívat důchodu, věnovat se rodině, nebo vás láká ještě něco dalšího?

Nyní musím dohnat, co jsem za ta léta zanedbával. Dům, zahradu a také rodinu. Hlavně si psychicky odpočinu od stálého tlaku.

A co byste popřál frýdlantskému fotbalu do dalších let?

Frýdlantskému fotbalu přeji mnoho dalších úspěchů a mnoho dobrých fotbalistů. Přízeň města Frýdlantu nad Ostravicí, všech sponzorů a fanoušků, bez kterých by to nešlo.

KŘÍŽOVKA NA KONEC

Původně se smaltování používalo především jako zdobící prvek šperků. Povrchovou úpravou plechů proti korozi se stal smalt až mnohem později. V současnosti má smalt své místo také v zubní protetice. V českých zemích je nejstarší použití smaltu zaznamenáno na Přemysla Otakara II.

	Stav věci	2. díl tajenky	Domácky Alice	Solmi-zační slabika	Okolí severního pólu		Oddávati se spánku	Plavidla	Symetrála	Celní kód Vanuatu	Vypustit kal z parního kotle		Telefonovat	Trnovník	1. díl tajenky	Avšak
Skalisko						Část věty						Koupací nádoba				
Dřívější stříbrná mince						Doposud Druh květenství						Dobytčí nápoj Orajčí rolník				
Papoušek				Osekany kmen Doprovod. skupina						Druh pečiva Mořská vydra						
Zde			Odborné články Sarmati					Japonská sebeobrana Usrkávat								Sondy
Vyčerpati								Hlávková zelenina Necezená káva						Zkratka severovýchodu Vězení		
Solidní člověk							Hořec žlutý (lid.) Honosná budova						Plošná míra Tlachat			
	Obvazový materiál Svisle					Praskat Být zavěšen						Malý výhonek Nožní páka				
Dosna					Velký ještěr Účastník svatby						Tenké kovové pláty Jedn. ry-zosti zlata					
Zrak				Žiletka (řidce) Zimní měsíc						Sušenka Burský oříšek					Vysoká karta	Lepidlo
Lidové noviny (zkratka)			Lesník Rarášek (zdrob.)					Vědec Být nerozhodný								
Kříženec								Vojenský kněz Symbol husitů						Předložka Rychlý tanec		
Chozením opotřebovat								Mořský živočich Shluk					Úder nohou Čoud			
	Potřeba oráče	Technika (cizí zkr.) Měkká hud. stupnice				Kabát (u Tatarů) Esperant. „Síť“						Zn. kilo-voltu Kulovité bakterie			Ležmo	Americký film o slavném boxerovi
Osudové znamení					Jedovatá bylina Kout						Austral. stromový vačnatce Popravčí					
Otáčivý pohyb				Nerozhod. výsledek v šachu Zn. nobelia					Lázeň Zápor							
3. díl tajenky																
Lihový nápoj								Příbuzné					Předložka			Pomůcka: trlič, chalát, reto, Ali.

Levne barvy frydlant.cz

... s nákupem poradíme!

**PRODEJNA BAREV
A DROGERIE**

VS COLOR Hlavní 148, Frýdlant n/Ostr.

PŘÍSPÍVEJTE DO ZPRAVODAJE

Týkáji se vaše činnosti či působení našeho města? Chcete se podělit o zajímavý postřeh, fotografii nebo článek? Staňte se přispěvatelem tohoto zpravodaje!

Podklady posílejte na adresu Frýdlantské noviny, Náměstí 3, Frýdlant nad Ostravicí nebo elektronicky na redakce@frydlantskenoviny.cz.

Redakční rada zpravodaje se řídí platnou legislativou a dovoluje si nepřijmout a nezveřejnit štvavé, nemravné nebo jinak společensky závadné články, případně neotisknout úplné znění příspěvků z důvodu místa.